

AGRU IN VICARIATUL MARAMUREȘ

Suplimentul Organului „Dumineca“.

Administrația: Biroul AGRU-lui Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare deodată cu „Dumineca“.

Prețul 1 Leu împreună cu „Dumineca“.

Somcuta-Mare.

În conformitate cu dispozițiile cuprinse în art. 18 al Statutelor noastre, fiind convocați de Comitetul Eparhial al Agrului Maramureș în al III-lea Congres General anual pentru zilele de 25—26 crt. la Șomcuta Mare, credem că-i va interesa pe cetitori noștri, dacă reamintim coincidența cu aceasta ocaziune, arătând faptul că deja și înainte de aceasta cu cinci și șase sute de ani erau legături frățești între locuitorii ținutului Chioarului și al Maramureșului.

Cetim anume într-o diplomă din anul 1397, cu data de 8 Maiu, mandatul regelui Sigismund către conventul din Lelesz, ca numele lui Ladislau fiul lui Ioan, fratelui lui Balk și Drag voivozi, să se introducă în literile statuționale și metale referitoare la Castrul Cetatea de piatră (în diploma: Kewuar) și posesiunile regești Huszt și Sighet. pentru că acestea s'au donat la toți trei.

Șomcuta-Mare este sediul ținutului Chioarului (Cetatea de piatră.) fost district administrativ cu o suprafață de cca 1100 Km. quadrăți, ezi cu 1996 credincioși gr. catolici.

Acest ținut românesc a fost desființat în anul 1876 anexându-se o parte către județul Satumare, alta la Solnoc — Dobâca.

Ținutul s'a numit astfel după cetatea de piatră situată în apropierea comunei Remetea, pe culmea unui deal de 407 m. cu coaste precipitate și înconjurat de trei părți

de râul Lăpuș, ruinele cetății se văd încă. Când și prin cine s'a zidit cetatea, nu să știe.

Tradiția populară din partea locului atribue zidirea cetății unui viteaz, cu numele Racolța. Probabil că s'a zidit către Sfârșitul epocii regilor din dinastia Arpadiană, sau la începutul epocii regilor din dinastiile mixte. Regele Sigismund o dăruie la 1332 împreună cu domeniile aparținătoare „voevozilor români” de Ugocea și Maramureș Balciu și Dragu. După stângerea acestor fruntașe familii române. cetatea forma când posesiunea principilor ardeleni, când a Habsburgilor. Soția lui Sigismund Bathori, Maria Cristina, o princesă austriacă, petrecu aici timp mai îndelungat, despărțită de soțul ei. În urma cetatea ajunsă în posesiunea împăratului, dar Ștefan Bocskay a ocupa la 1605. La 1613 Andrei Doczi o ocupa pe seama regelui ungar, însă Gavril Bethlen pe baza unei convențiuni o recâștiga dela Matia II. La 1691 Chioarul fu separat de cot. Solnoc-Dobâca și deveni district administrativ de sine stătător. Pe timpul lui Francisc Rákoczy II. cetatea era iarăși în posesiunea a Habsburgilor, fiind comitele Mihail Teleki căpitanul suprem al aceleia, acesta însă trecu la Rákoczy și pe comandantul german al cetății îl puse în fere. La 1713 Rabutin arunca cetatea în aer și de atunci incoace rămase în ruine.

Un semn de răutate.

Cu multă bucurie poate să citească un bun creștin în numeroase gazete mulțimea faptelor bune și adevărilor propovăduite de soc. A. G. R. U. care bazată fiind pe vecinicile adevăruri niciodată nu va putea fi învinsă. Deși această soc. decurând înființată, rezultatele ei sunt mari. Ea nutrește și va nutri rădăcinile credinței cari sub influența răufăcătorilor sunt expuse pieirei. Biserica lui Isus Hristos a avut întotdeauna dușmani fiindcă propovăduia binele și adevărul de care cei răi nu s'au putut bucura. Acestea sunt motivele pentru care neau rămas atâția martiri ai credinței în fruntea cărora stă Isus Hristos vândut fiind de Iuda. Și pe măsură ce creștea numărul martirilor biserica să întărea fiind că este zidită pe piatră. Astăzi a dispărut răutatea barbară dar pentru aceia a rămas răutate destulă care se manifesta sub diferite forme ba chiar din locuri neașteptate.

Un astfel de caz îndură astăzi A. G. R. U. în mai multe localități. Credincioșii cari îmbrățișează în întregime religia gr. cat. sunt împiedicați, de ași ținea ședințele în localul școlii, de către comitetele școlare. Totuși spre acoperirea relei voințe au fixat o condiție și anume achitarea unei sume, de 200 Lei (două sute)

din partea „Agru”lui pe seama școlii în mod anticipat. Motivele și modul cum au ajuns de acord la această înțelegere le cred grele de aflat. Aceasta pentru că aproape toți cei cari compun com. șc. se numesc gr. cat. cari ar avea de datorie să apere interesele „Agru”lui. Zic este o piedică, este o răutate această faptă din partea com. șc. Ei știu destul de bine că soc. A. G. R. U. în multe locuri nu dispune de nici un fond. Nu mai puțin știu și aceia că, în aer liber nu se pot ținea amintitele ședințe deoarece nu permite timpul întotdeauna acest lucru. Mai notez și aceia că școala este proprietatea comunei și atunci de ce nu s'ar putea folosi comuna de proprietatea ei? Poate vor zice că este în contradicție cu legile școlare? Bine dar atunci pentru suma de 200 Lei să poate călca legea? Ori este prevăzut în lege și această taxă? Pentru uzură nu pot pretinde nici o sumă fiindcă nu se face altceva decât propagandă culturală și pentru acest scop școala trebuie să fie la dispoziție. Care trebuie să fie scopul acestor fapte; desigur numai acela dea împiedica mersul „Agru”lui din parohie. S'ar mai putea vorbi mult dar sper că celea amintite vor fi indestulitoare pentru a-le vesteji fapta săvârșită și ei vor căuta îndreptarea acestui rău.

